

INTEGRÁLT VÍZHÁZTARTÁSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS ELŐREJELZÉS

2016. október

– kivonat –

Készítette:

az

Országos Vízügyi Főigazgatóság
Vízjelző és Vízrajzi Főosztály
Vízrajzi Monitoring Osztálya

és az

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

Budapest, Szeged
2016. október 10.

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

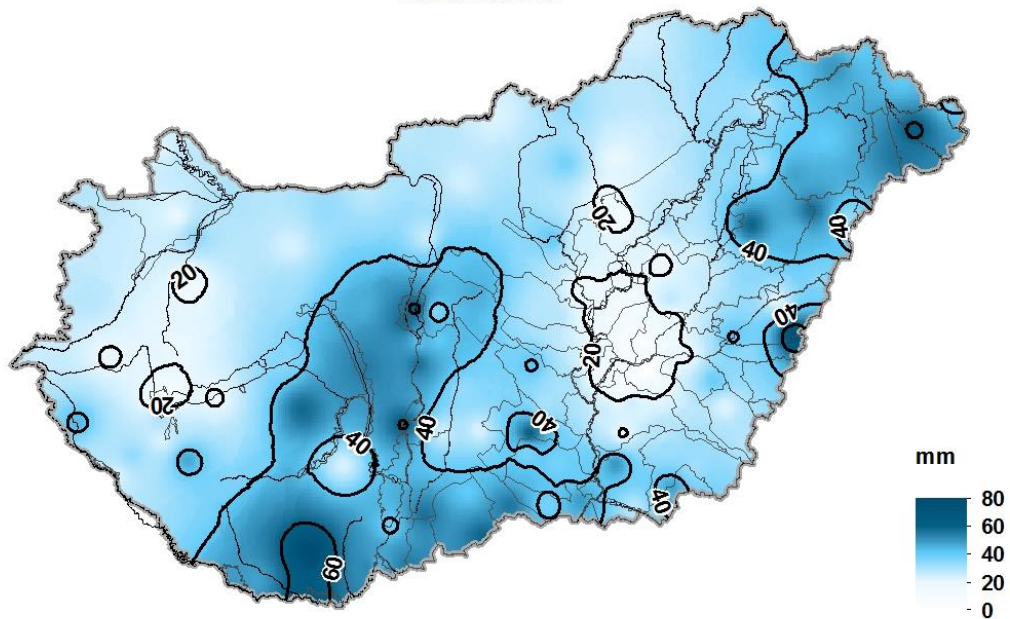
Csapadék

2016 szeptemberében a rendelkezésre álló adatok szerint az ország területére lehullott csapadék mennyisége 10 mm (Szarvas) és 76 mm (Pécs-Pogány) között alakult. Az országos területi átlagérték 34 mm volt, ami 12 mm-rel (26%-kal) kevesebb a viszonyítási időszak (1971-2000) szeptember havi átlagánál.

A szeptember havi csapadékmennyiség – a Mezőföld, a Dél-Dunántúl, a Dél-Alföld, a Hajdúság és a Nyírség egyes községeinek kivételével – elmaradt az átlagtól.

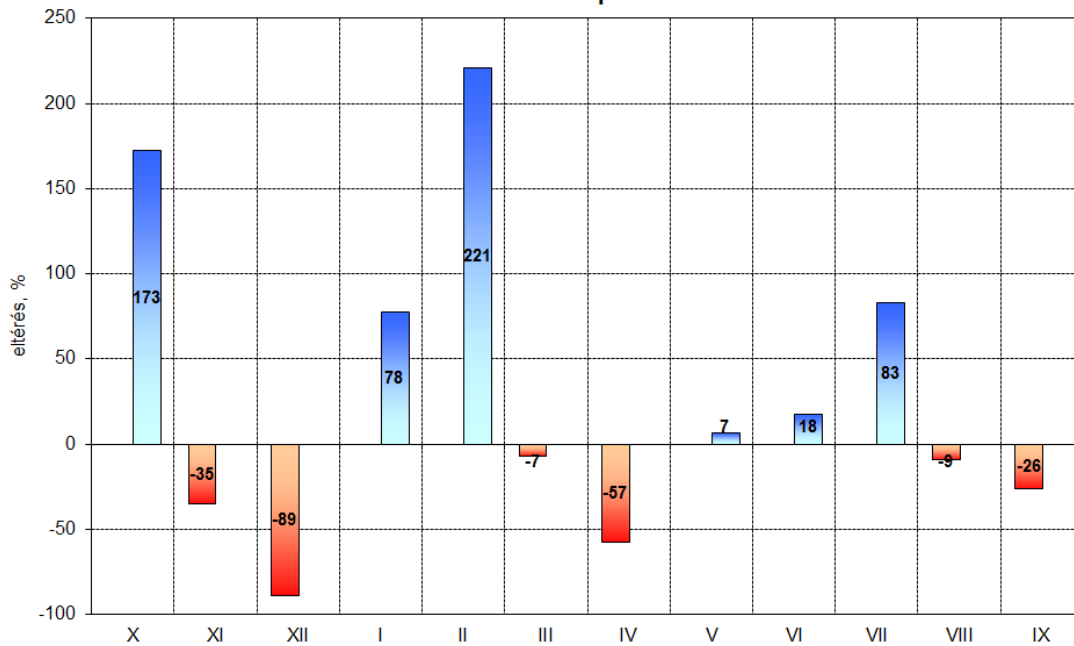
Országos áttekintésben a szeptemberi átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadékhiány (49 mm) Zalaegerszeg-Nagykutas, a legnagyobb csapadéktöbblet (34 mm) Körösszakál állomáson fordult elő.

A 2016. szeptember havi csapadékösszeg területi eloszlása

Az alábbi szövegközi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi átlagtól való relatív eltérését.

A havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (%) a 2015. október - 2016. szeptember időszakban

A 2016. január-szeptember időszakban lehullott csapadék mennyisége 424 mm (Felsőveker) [Csongrád m.] és 733 mm (Dunavecse) között alakult, az országos területi átlagérték 544 mm volt, ami az időszakos átlagnál 111 mm-rel (26%-kal) magasabb.

A 2016. január-szeptember időszakban lehullott csapadék mennyisége az ország területén – Sopron térségének kivételével – meghaladta az átlagot. Az időszakos átlaghoz képest a legnagyobb csapadékhiány (54 mm) Sopron-Fertőrákos, a legnagyobb csapadéktöbblet (329 mm) Dunavecse állomáson fordult elő.

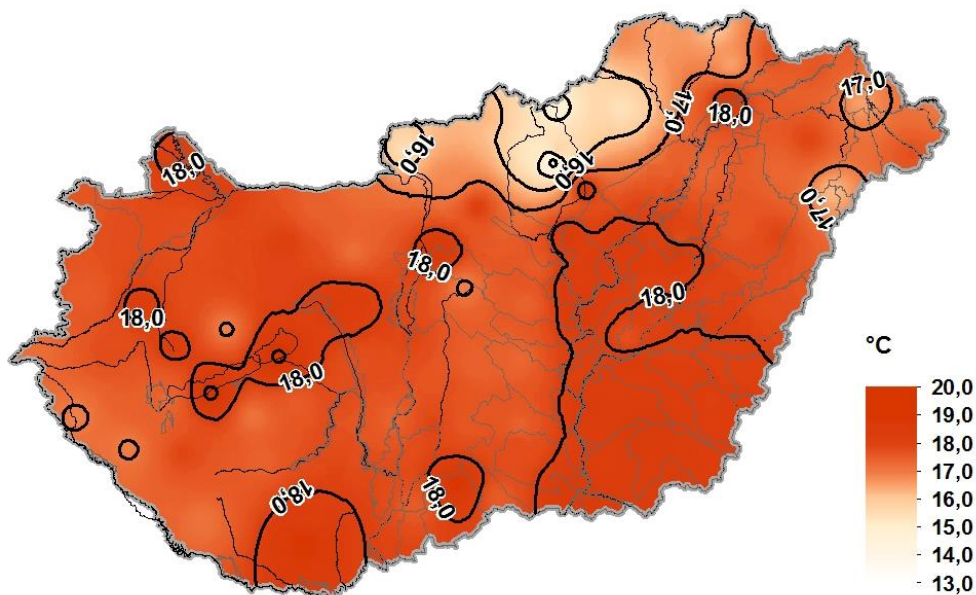
Léghőmérséklet

A szeptember havi középhőmérséklet 13,8°C (Kékestető) és 19,2°C (Fonyód) között alakult, az országos területi átlagérték 17,5°C volt, ami a sokévi (1971-2000) szeptemberi átlagnál 2,0°C-kal magasabb.

A havi középhőmérséklet az ország területén az átlagosnál magasabb volt.

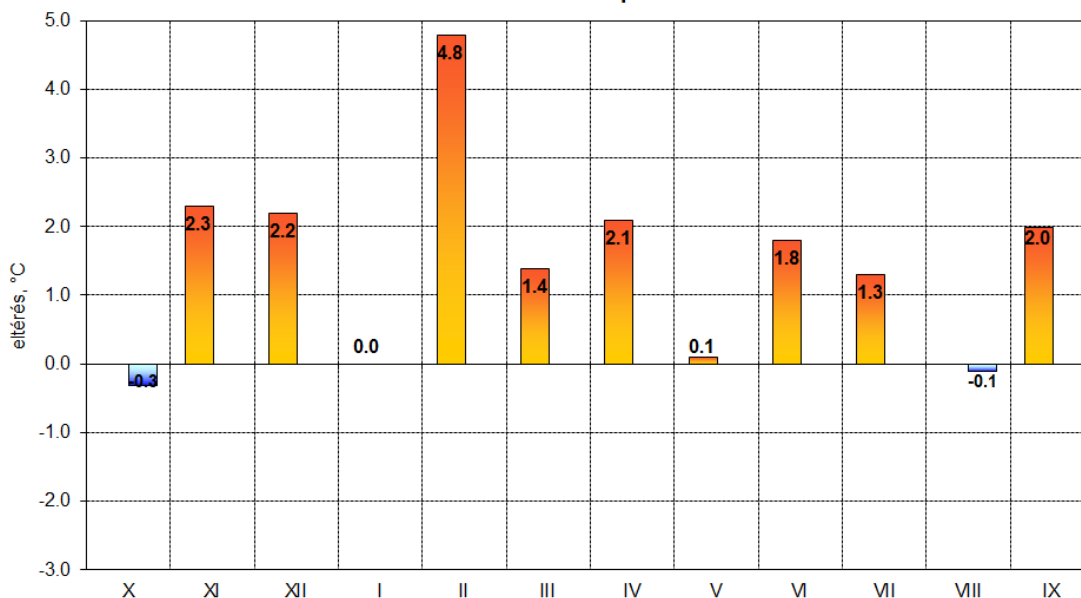
Országos áttekintésben az átlagos szeptember havi középhőmérséklethez képest a legnagyobb pozitív eltérés (4,1°C) Nagy-Hideg-hegy állomáson fordult elő.

A 2016. szeptember havi középhőmérséklet területi eloszlása

Az alábbi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi átlagtól való eltérését.

A havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (°C) a 2015. október - 2016. szeptember időszakban

Talajnedvesség

Síkvidékeinken a talajok legfelső (0-20 cm-es) rétegének nedvességtartalma szeptember végén az egy hónappal korábbi állapothoz számottevően nem változott. A nedvességtartalmat jellemző telítettségi értékek általában 60-80% között voltak, ennél

alacsonyabb (45-60%) értékek a Kisalföld északnyugati részén, az Északi-középhegység előterében, a Nagykunság területén, valamint a Berettyó-Körös-vidéken fordultak elő.

A 20-50 cm közötti talajréteg nedvességtartalma szeptemberben síkvidékeink területén az egy hónappal korábbi állapothoz képest kissé csökkent. A hónap végén általában a 30-50% közötti telítettségi értékek voltak a jellemzők, ugyanakkor a Hevesi-síkon, a Nagykunságban, valamint a Körös-Maros köze területén ennek a talajrétegnek a nedvességtartalmát a 20-30% közötti telítettségi értékek jellemezték.

Az 50-100 cm-es talajréteg nedvességtartalma szeptemberben csökkent. Ennek a talajrétegnek a nedvességtartalmát szeptember végén a 25-40% közötti telítettségi értékek jellemezték.

Talajvíz

Szeptember hónapban a síkvidékek mindegyikén csökkent a talajvízszint. Mértéke általában kisebb volt 25 cm-nél. 25-50 cm közötti értékek csak a Dráva-menti sík, a Dél-Mezőföld, a Tiszántúl több, kisebb részterületén, és a Zagyva torkolati szakasza környezetében fordultak elő. Emelkedés a Dráva-menti sík nyugati peremvidékén és az Alföld területén egy-egy talajvízszint-mérő kút környezetében mutatkozott.

Az 1971-2000. közötti időszak szeptember havi átlagértékénél alacsonyabban helyezkedett el a talajvíztükör a Kisalföld és a Duna-Tisza köze területének csaknem egészén, az Északi-Alföld területén, a Nagykunság keleti felén, és a Körös-Maros köze egyes körzeteiben. A legnagyobb (200-300 cm) eltérések továbbra is a Duna-Tisza köze északi és déli részén, továbbá a Mátra előterében mutatkoztak. A Felső-Tisza vidék területén a különbség-értékek északkelet-keleti irányban növekedtek. A Felső-Szigetközben, a Mosoni-sík jelentős részén és a Csornai-sík részterületén többnyire 0-50 cm közötti csökkenés mutatkozott.

A viszonyítási időszakban jellemzőnél magasabban helyezkedett el a talajvíztükör a Dráva-menti sík és a Mezőföld területének legnagyobb részén, a Duna-Tisza köze keleti térszínein, a Körös-Maros köze területén szinte mindenhol, a Tiszazugban, a Nagykunság nyugati felén, a Dél-Hajdúság és a Kis-Sárrét területén.

A síkvidékek területi átlagában a talajvíztükör az elmúlt hónapban az 1971-2000. közötti időszak szeptember havi átlagértékénél ~25 cm-rel alacsonyabban helyezkedett el.

Belvízi helyzetértékelés

2016 szeptemberében országos összesítésben a belvízrendszerek közötti vízforgalom mennyisége 106,45 millió m³ volt, ami 1,35 millió m³-rel (mintegy 1%-kal) maradt el az előző havi értéktől. A szeptember havi vízforgalom részben a felszíni vízfolyásokból a belvízrendszereken átvezetett vízmennyiség volt.

A hónap folyamán 3 VÍZIG (Székesfehérvár, Pécs, Szeged) működési területén fordult elő belvízelöntés. A belvízelöntések maximális kiterjedése országos összegben 1260 ha volt.

A tározókban visszatartott víz mennyisége 2016 szeptemberében országos összesítésben az egy hónappal korábbi értékhez képest 3,3 millió m³-rel (mintegy 4%-kal) csökkent.

2. ELŐREJELZÉS

Időjárás-előrejelzés

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2016. szeptember 13-án kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése szerint az október átlagosnál kissé melegebb és átlagosnál kissé szárazabb, a november az átlagosnál kissé melegebb és átlagosan csapadékos, a december az átlagosnál kissé melegebb és átlagosnál kissé szárazabb lesz.

A havi középhőmérséklet és a havi csapadékösszeg országos átlagértékei az alábbi előrejelzett értékközökben várhatók (zárójelben a sokévi átlagokat tüntettük föl):

Hónap	Havi középhőmérséklet [°C]	Havi csapadékösszeg [mm]
október	9,1 – 11,9 (10,2)	25 – 60 (46)
november	2,9 – 6,0 (4,2)	35 – 70 (53)
december	-0,8 – 2,6 (0,6)	25 – 55 (44)

Az OMSZ 2016. október 10-én kiadott középtávú időjárás-előrejelzése szerint a következő 10 napos időszakban térben és időben változékony, őszi időjárásra lehet számítani. Az időszak első harmadában sokfelé várható csapadék, aminek mennyisége területi átlagban előreláthatólag nem éri el a 10 mm/nap értéket. Ezt követően a csapadékhajlam átmenetileg csökken, majd a hét végén és a jövő hét elején ismét sokfelé várható eső. Ennek mennyisége főleg az ország keleti részén ígérkezik jelentősnek (területi átlagban 10 mm/nap értéket meghaladó csapadékösszegek valószínűek).

A napi középhőmérséklet az időszak első harmadában az időszakos átlag alatt, majd a hét közepétől valószínű mérsékelt melegedés hatására az évszakos átlag közelében várható.

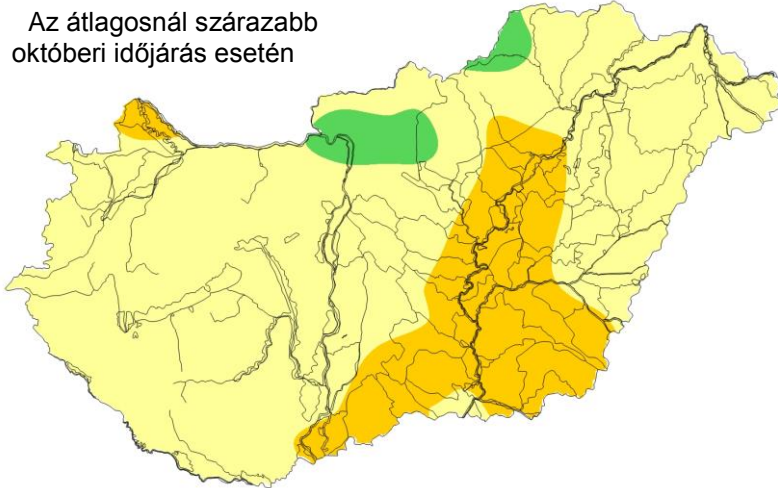
Vízháztartási előrejelzés

Szeptember végén az előző év azonos időszakával összevetve nedvesebb vízháztartási helyzet volt megállapítható.

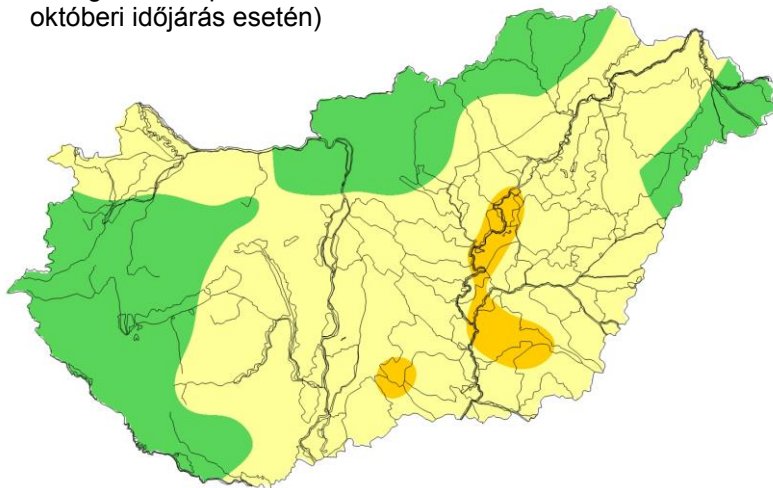
Az októberre előrejelzett átlagosnál szárazabb időjárás következtében az ország nagy részén átmeneti vízháztartási helyzet várható. Száraz vízháztartási helyzetre csak az Alföld déli részén, valamint a Tisza-völgy déli felén lehet számítani.

Az alábbi ábrákon időjárási forgatókönyvenként szemléltetjük az október havi vízháztartási helyzet várható alakulását.

Az átlagosnál szárazabb
októberi időjárás esetén

Átlagosan csapadékos
októberi időjárás esetén)

GVM

Az átlagosnál csapadékosabb
októberi időjárás esetén)

